

JAARVERSLAG 2020 & VISIE 2021

THE TURN CLUB

De grote maatschappelijke vraagstukken van vandaag vragen om een kunstenaars-mindset: het vermogen om te bevragen met een open geest, schoonheid te zien, een toekomst te verbeelden, te verwarren, te experimenteren en te spelen.

ONMISBARE ROL BIJ VERANDERVRAAGSTUKKEN

The Turn Club wil, in samenwerking met een netwerk aan organisaties, de rol van kunstenaars en creatieven vergroten bij verandervraagstukken in de samenleving.

De wereld is volop in verandering. De vaste structuren van economie, werk en cultuur zijn vloeibaar geworden. De verbintenissen tussen mensen binnen de samenleving worden tastbaarder en de behoefte aan nabijheid is voelbaar. Er ontstaat op veel plekken een zekere openheid, hoop op positieve verandering na corona en een besef van waardering voor wat écht belangrijk is in het leven. Dit vraagt om nieuwe verhalen die richting geven, ons fris laten kijken, anders laten denken en concreet doen handelen.

De grote maatschappelijke vraagstukken van vandaag vragen om een kunstenaars-mindset: het vermogen om te bevragen met een open geest, schoonheid te zien, een toekomst te verbeelden, te verwarren, te experimenteren en te spelen.

In dit proces kunnen kunstenaars, creatieve veranderaars en praktisch idealisten een grote rol spelen. Wij zien het als een belangrijke taak voor The Turn Club om deze rol op de radar van de samenleving te brengen, de creatieve professionals te helpen bij het vinden van hun weg naar plekken waar zij het verschil kunnen maken en het bundelen van krachten van artistieke zzp-ers.

In dit verslag laten we zien hoe we onze theory of change in de praktijk brengen.

Wij geloven dat:

- 1. Door werkelijk aandacht voor ons complexe bestaan te maken, we schoonheid ontdekken in het alledaagse.**
- 2. We deze schoonheid zichtbaar, tastbaar en voelbaar kunnen maken op creatieve en artistieke wijze.**
- 3. We ons vermogen tot aandacht en verbeelding binnen kunnen brengen bij sociaal-maatschappelijke organisaties en op plekken waar aan de toekomst wordt gewerkt.**

We werken dit uit door onze ZIN, namelijk: de **zichtbaarheid, inspiratie en netwerk** van creatieve idealisten te versterken.

In de praktijk betekent dat: scherp waarnemen, andere vragen stellen, verhalen vertellen, laten zien hoe alles samenhangt en mensen verbinden: onderling en met organisaties. Zo doorbreken we de kleinschalige en vaak geïsoleerde werkwijze van artistieke en creatieve professionals die zich voor een betere wereld inzetten en geven we hen een actieve rol bij het aanpakken van urgente en complexe maatschappelijke vraagstukken.

The Turn Club en de projecten die daaraan verbonden zijn vallen onder de stichting La Vie Sur Terre.

TURNJAAR 2020

1. Inleiding.....	05.
<i>Grote ambities</i>	
2. Activiteiten.....	07.
<i>Activeren, zichtbaar maken en verbinden</i>	
3. Netwerk.....	24.
<i>Opbouw netwerk voor ontwikkelen van nieuwe projecten op langere termijn</i>	
4. PR en marketing.....	25.
5. Budget en financiën.....	29.
6. Visie op 2021 en verder.....	30.
7. De stichting.....	36.

1. GROTE AMBITIES

Sinds we The Turn Club bouwen (vanaf begin 2017), hebben we centraal gezet:
Aanpakken van maatschappelijke vraagstukken met een kunstenaarsmindset.

Of: De creatieve veranderkracht die er in de samenleving zit meer ruimte geven.

Dat zijn grote ambities.
Wat we deden, was: laten zien dat we er zijn, voor idealistische creatieven met elkaar verbinden en nieuwe samenwerkingen leggen tussen kunst en urgente vraagstukken uit ecologie, landbouw en zorg.

We kregen vaak de reactie:
Wat fijn dat The Turn Club laat zien dat ik niet de enige ben!
Of: dank dat jullie weten te verwoorden wat ik mis/zoek/ belangrijk vind.
Vaak vonden creatieven elkaar bij events en ontmoetingen.

Dit was de kern van wat we deden in 2020: tonen wat er gaande is, verwoorden van wat kunst de samenleving kan brengen en verbinden van creatieve professionals.

We organiseerden TurnLabs rondom vraagstukken zoals dementie, ouder worden, relatie tussen mens & natuur, praktisch idealisme en imperfectie. We coachten ook enthousiaste Turnado's om in hun stad, dorp of buurt een lokale Turn Club te starten.

Toen in maart de coronamaatregelen van start gingen, zijn we direct in actie gekomen met oproepen aan creatieven om vooral actief, weerbaar en vindingrijk te werk te gaan. We presenteerden het begrip onzekerheidsvaardigheid, en dat bleek voor de buitenwereld goed aan te slaan.

Daarom begonnen we de Academie voor Onzekerheidsvaardigheid. Een nieuwe website en actieve outreach naar buiten toe. Dit is sindsdien in ontwikkeling en zo krijgen we nu regelmatig betaalde opdrachten en aanbiedingen binnen.

Zo gaat het best goed, stap voor stap verbinden we Turnado's met organisaties en onderwijsinstellingen, schakelen we steeds meer creatieven in, en laten we zien hoe zij een meerwaarde hebben bij veranderingen in de samenleving.

The Turn Club heeft hiermee een helder ideaal, een waarde voor deelnemers en is steeds beter vindbaar voor de buitenwereld.

Maar dat is niet genoeg.

We voelen een grote urgentie rondom het versnellen van de omslag naar een duurzame wereld.

En we zien hoe alles samenhangt. Immers: sociale cohesie en rechtvaardigheid zijn een voorwaarde voor een duurzame verandering. Als we verder gepolariseerd raken, als ongelijkheid toeneemt en wantrouwen verder groeit, wordt het een chaos en gaan die zonnepanelen en kringlooplandbouwbedrijven er niet komen.

Wat wij, kunstenaars en creatieven, goed kunnen is: verhalen vertellen, anders kijken, verbindingen leggen, hoop geven, handelingsperspectief bieden.

Daarom is onze vraag voor 2021: hoe zorgen we ervoor dat we hiermee ook écht het verschil maken?

Met andere woorden: hoe verbinden we datgene wat we goed kunnen aan plekken waar het heel hard nodig is?

Daarover verderop meer.

Hoe verbinden we datgene wat we
goed kunnen aan plekken waar het
heel hard nodig is?

2. ACTIVEREN, ZICHTBAAR MAKEN & VERBINDEN

Onze activiteiten in 2020 vonden plaats over drie hoofdlijnen:

1. Activeren van onderlinge samenwerking/uitwisseling tussen Turnleden

Onze leden zijn zelfstandigen, voornamelijk met een achtergrond in kunst en cultuur, die zich nu inzetten voor een goede wereld. Bij dit praktisch idealisme is het van belang om niet alleen te werken, maar verbindingen aan te gaan en samenwerkingsvormen te ontwikkelen.

2. Zichtbaar maken van creatieve veranderkracht naar de buitenwereld

Dat kunstenaars en creatieven een rol kunnen spelen bij complexe, taaie vraagstukken, goed luisteren, scherp kijken en andere vragen stellen is bij veel mensen en instellingen in de systeemwereld (lokale overheid, zorg, landbouw, educatie) niet bekend. We zullen prikkelende en tastbare voorbeelden moeten tonen zodat er nieuwe mogelijkheden van samenwerking zichtbaar worden.

3. Verbinden van creatieven aan maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven

Het samenwerken tussen creatieve makers en organisaties en instellingen gaat vaak niet goed. Men spreekt een andere taal en een kunstenaar kan niet goed bepaalde resultaten als zekerheid aanbieden. Wij bieden daarom houvast op het gebied van het proces, en begeleiding bij verschillende vertalingen, zodat beide kanten moed krijgen om zich aan een samenwerking te committeren.

Hierna beschrijven we kort de verschillende activiteiten binnen de drie hoofdlijnen en onze doelstelling voor de komende periode.

2.1 ACTIVEREN van onderlinge samenwerking/uitwisseling tussen Turnleden

Community platform

In 2020 ontwikkelden we de community site van the Turn Club. Een nieuw web-platform waarop onze leden hun vragen en aanbod kunnen delen. Dit kreeg in de loop van het jaar vorm op <https://turnclub.net>. We sturen hierbij aan op het initiëren van kleinschalige uitwisselingen en ontmoetingen tussen leden.

Doel voor 2021: tenminste 200 actieve leden met vraag- en aanbod op het platform.

Kleinschalige ontmoetingen

Wij faciliteren talloze kleinschalige ontmoetingen die door de leden zelf worden georganiseerd. We bieden de leden enkele bewezen formats voor de ontmoeting en hulp bij aankondiging en zichtbaarheid waarmee we de drempel voor een dergelijke ontmoeting weghalen.

Doel voor 2021: tenminste 20 kleinschalige ontmoetingen.

Lokale Turn Clubs

In zomer 2020 begon ons onderzoek naar de haalbaarheid van lokale Turn Clubs. Uitgangspunt is een groep initiatiefrijke leden met een basis van drie teamleden en tenminste één maandelijks samenkomst waarin de visie van The Turn Club

wordt uitgedragen en aanwezig met elkaar worden verbonden.

Doel voor 2021: Start met lokale activiteiten in Leeuwarden, Utrecht en Den Haag (en onderzoeken mogelijkheid in o.a. Tilburg en Arnhem).

Inspiratiedagen

In 2020 organiseren we drie landelijke inspiratie- en ontmoetingsdagen waarin we dromen, idealen en ideeën omzetten in concrete vragen aan elkaar en de samenwerkings-mogelijkheden onderzoeken en ontwikkelen.

Daarnaast waren er een tiental online-events.

Werksessies

Wij brengen leden en anderen bijeen voor uitwisseling van kennis, ervaring en inzichten.

Workshops

Rondom complexe uitdagingen gaan we aan de slag. We maken abstracte ideeën concreet en tastbaar. Zie verder bij Academie voor Onzekerheidsvaardigheid

Overige activiteiten

Merlijn produceerde de videoclip 'Waartijd',

waarmee hij oproept tot revolutie.
Merlijn Twaalfhoven werkte voor deze single op afstand samen met componist Jurriaan Berger, die opnames van Twaalfhovens composities in de computer bewerkte en tot een collage samenbracht.

Filmmaker Anna Eijsbouts maakte de videoclip.

Uitgifte van zaden voor Pollinators-zaai-event.

27 mei muzikale performance bij online event van Rijkswaterstaat. (± 200 deelnemers)

29 mei muzikale performance ter gelegenheid van afscheid van directeur van Stichting Doen. (± 20 deelnemers).

Productie speciale audio-versie "Waartijd" voor tentoonstelling Klimaatmuseum, augustus.

Matches

Een belangrijke reden om The Turn Club op te richten is het stimuleren van meer opdrachten en verbintenissen tussen zelfstandige professionals die het artistieke en maatschappelijke verbinden. Het aantal matches dat is ontstaan is onmogelijk bij te houden. Elk van onze activiteiten heeft actieve vormen van verbinding, het uitspreken van behoeftes en aanbod en uitwisseling van mogelijkheden tot samenwerking.

Theatermaker Wendela Kloosterman werd verbonden aan Justine van Lawick, systeemtherapeut.
Kunstenaars Ester Heiman en Anne Leijdekkers werden verbonden aan Het Veerhuis en Henry Mentink.

Tal van contacten ontstonden bij de presentaties van de TurnLabs.

Bemiddeling:

In 2020 realiseerde Inti Hernandez zijn kunstwerk bij De Diaconie.

Betaalde opdrachten voor Turnado's

We hanteren een commissie van 15% waarmee we een deel van onze onkosten dekken.

Via Academie voor Onzekerheidsvaardigheid: zie onder.

Brigitte van Hagen: Optreden voor Stichting Doen

Marijn Korff de Gidts: Optredens voor

Rijkswaterstaat en Radboud UMC

Douwe van den Berg, Mirjam Bemelmans, Anne Gehring, Anarchien van Heemstra: voor The Turn Club.

Anne Gehring, Imre Ploeg, Sandra Schouten, Paul Verhallen: voor TurnLabs.

ACTIVITEITEN

09

januari

Keynote jaaropening en kort optreden bij afsluiting van de HKU-dag, Tivoli Vredenburg.
±500 bezoekers

16

januari

Panel-discussie muziek, idealisme & ondernemerschap tijdens Eurosonic-Noorderslag, Oosterpoort Groningen.
±25 bezoekers

17

januari

WERKSESSIE

Ontmoeting koordirigenten en natuurinitiatieven.
6 deelnemers

06

februari

TURNLAB

Eindpresentatie TurnLab Stil de Tijd I
33 bezoekers

12

februari

WORKSHOP

Kunstenaarsmindset HKU-medewerkers en docenten, Utrecht
±20 deelnemers

23

februari

WORKSHOP

Werk- en netwerkdag zang en klimaatactie, Amsterdam.
±14 deelnemers

29

februari

INSPIRATIE

Schrikkel dag-Turn event
Met workshops van Anne Gehring, Mirjam Bemelmans en Merlijn Twaalfhoven.
38 deelnemers

00

feb - nov

TURNLAB

TurnLab Stil de Tijd II:
5 projecten rondom het thema dementie en ouder worden.
5 deelnemers

18

maart

WERKSESSIE

Online brainstorm- en inspiratiesessie met het team van TEDxAmsterdam.

00

mrt-juni

OPEN CALL

Nieuwe Aarde i.s.m Bijbels Museum en Westerkerk Amsterdam.
Ruim 260 inzendingen

20

april

Uitgifte van zaden voor Pollinators-zaai-event.

&

COLLEGE

Gastcollege bij Opleiding Artiest aan het Koning Willem 1 College

23

april

SESSIE

KOO- docenten kunstonderwijs Den Haag - Merlijn Twaalfhoven.

24

april

COLLEGE

Gastcollege OSG Slingerland te Drachten door Rutger Emmelkamp.

14

mei

Presentatie tijdens Vonketon (online hackathon met ideeën voor de toekomst)

&

COLLEGE

Gastcollege bij Rietveld College door Achim Heine.

15

mei

COLLEGE

Gastcollege bij Koninklijke Visio Onderwijs Grave door Aniek Nuyens/Maaik Luttikhuis.

18

mei

COLLEGE

Gastcollege bij Rietveld Lyceum door Sjoerd Wagenaar.

27

mei

Muzikale performance bij online event van Rijkswaterstaat.
± 200 deelnemers

&

Sessie o.l.v. Merlijn voor strategen van Gemeente Almere. ±20 deelnemers

28

mei

TURNLABSESSIE

Tinkebell & Ingrid Zeegers, programmamanager Circulair Friesland
42 deelnemers

29

mei

Muzikale performance ter gelegenheid van afscheid van directeur van Stichting Doen.
± 20 deelnemers

02

juni

COLLEGE

Gastcollege bij Opleiding Productie Podiumkunsten AHK door Merlijn Twaalfhoven.

04

juni

Presentatie onzekerheidsvaardigheid bij online "Nederland na Corona-event" Ministerie van BZK door Sjoerd Wagenaar, Irene Fortuyn en Merlijn Twaalfhoven.
±50 deelnemers

ACTIVITEITEN

04

juni

TURNLABSESSIE

Anoek Nuyens & Bert Blase,
burgemeester Heerhugowaard
en oprichter Code Oranje.

35 deelnemers

05

juni

WERKSESSIE

Online sessie "Spreekuur van
het Collectief voor imperfectie".

6 deelnemers

11

juni

TURNLABSESSIE

Teun Castelijin & Benjamin van Gelder
marketing en communicatie.

37 deelnemers

18

juni

TURNLABSESSIE

Presentatie deelnemers: Karin Elema,
Astrid Ritskes, Ton Baan, Julia, Sanne
Bijker, Harry Notermans.

33 deelnemers

19

juni

PRESENTATIE & ONLINE WORKSHOP

tijdens event "Nieuwe Narratieven"
van Brabant Zorg, vanaf Landgoed
Zonheuvel, Doorn.

±30 deelnemers

29

juni

Oprichting
Sociaal Creatieve Raad.

00

jun - dec

TURNLAB

TurnLab In Our Nature:
5 projecten rondom
mens en natuur.

6 deelnemers

01

juli

Keynote bij brainstormdag
samenwerking tussen huisvesting
(woningbouwvereniging Trudo)
en zorg (ziekenhuis Maxima MC),
Eindhoven.

±20 deelnemers

10

juli

12 min talk tijdens online
conferentie "What Matters Now".

00

juli - aug

Productie videoclip "Waartijd".

11

augustus

WORKSHOP

Onzekerheidsvaardigheid tijdens
jongerenweek op conferentieoord
Renova, Lage Vuursche.

±40 deelnemers.

25

augustus

TURNLABSESSIE

Werk sessie Turnlab Kwartiermakers

15 deelnemers

00

augustus

PRODUCTIE

speciale audio-versie "Waartijd" voor
tentoonstelling Klimaatmuseum,
augustus.

01

september

TURNLABSESSIE

Werk sessie Turnlab Kwartiermakers

12 deelnemers

11

september

Presentatie tijdens Expertmeeting
muziek & klimaat, theater kosmik,
Amersfoort.

±25 deelnemers

12

september

INSPIRATIE

Turn Dag Praktisch Idealisme
Met workshop van Douwe
van den Berg.

±20 deelnemers

17

september

INSPIRATIE

Dag van de jeugdpsychiatrie bij The
Turn Club.

±30 deelnemers

18

september

Presentatie en muzikaal experiment
tijdens conferentie Ned. Ver.
Systeemtherapie. Hilversum.

±300 deelnemers

23-25

september

COLLEGE

Gastcollege bij Studio Sieraad,
Sintlucas Antwerpen door Rutger
Emmelkamp

25

september

WORKSHOP

Onzekerheidsvaardigheid tijdens
Springtij Forum, Terschelling.

25 deelnemers

23

oktober

Najaarsbijeenkomst Sociaal
Creatieve Raad.

24

oktober

Presentatie Sociaal Creatieve Raad
tijdens Dutch Design Week.

30

oktober

Toespraak Merlijn op opening
expositie Nieuwe Aarde.

±30 bezoekers

ACTIVITEITEN

00

okt - dec

EXPOSITIE

[Nieuwe Aarde](#): 12 visioenen in de
Westerkerk Amsterdam.
1556 bezoekers

00

november

Lancering What Art Can Do tijdens
conferentie [Museum Next](#) door
Merlijn en Jasper Visser.

10

november

Online eindpresentatie
TurnLab Stil de Tijd
129 deelnemers

16

november

Nivoz - Presentatie Merlijn bij online
event "spelen met Rob Martens".
40 deelnemers

18

november

Culture Climate Campfire Session:
What Art Can Do for the Climate.
Lancering What Art Can Do tijdens
Arts for Climate Change event van
[Culture x Climate](#) door Merlijn en
Jasper Visser.

00

november

Lancering WhatArtCanDo.org tijdens
conferentie Museum Next.

21

november

Eindpresentatie TurnLab In Our
Nature in het bos bij Driebergen.
16 deelnemers

28

november

WERKSESSIE

zangprofessionals & dirigenten: hoe
houd je perspectief?
30 deelnemers

&

Online werkochtend zangpioniers
met o.a. Claron Mc Fadden.

02

december

[Lunchbijeenkomst](#) Nieuwe Aarde.
Merlijn Twaalfhoven in gesprek met
Pavèl van Houten en Judith Scholte &
Jet van Helbergen.
30 bezoekers

20

december

Radio uitzending 'Alle tijd van de
wereld' met Merlijn, Joke Hermsen en
Bruno van den Elshout.

“
Stilte - ruimte -
diepe inspiratie.
Heel veel dank!”

bezoeker tentoonstelling Nieuwe Aarde

2.2 ZICHTBAAR maken van creatieve veranderkracht naar de buitenwereld

TurnWeekly

In de TurnWeekly houden we de nieuwsbrieflezers op de hoogte van de activiteiten van The Turn Club en willen we lezers inspireren met voorbeelden uit het veld. Onze wekelijkse “krant” wordt door ruim 2600 professionals en geïnteresseerden gelezen en levert ons nieuwe leden en opdrachten op. Doel voor komend jaar: zorgen dat lezersaantal van Turn Weekly groeit naar 3500.

Lezingen, presentaties en optredens

Merlijn is in veel gevallen de ambassadeur van onze missie en spreekt regelmatig op plekken binnen en buiten het culturele veld. Het meeste hiervan is dit jaar uitgesteld, maar toch heeft er online ook het een en ander kunnen gebeuren. In totaal waren we aanwezig bij negen online en offline bijeenkomsten, waaronder bij Vonkton (online hackathon met ideeën voor de toekomst), What Matters Now, HKU-dag en bij Eurosonic-Noorderslag.

Doel voor 2021: tenminste tien presentaties op invloedrijke samenkomsten.

Open Call & Tentoonstelling Nieuwe Aarde

Eind maart 2020, aan het begin van de lock down, initieerde het Bijbels Museum samen met The Turn

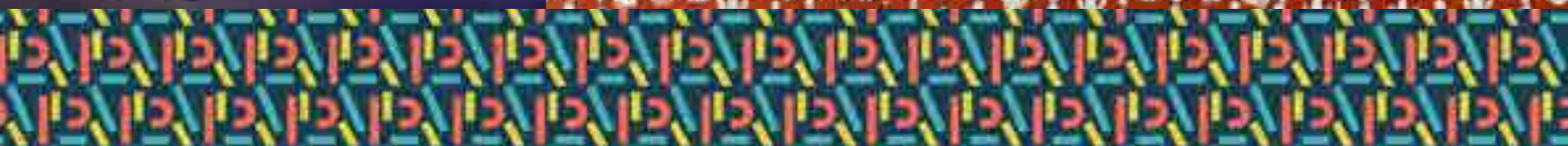
Club en de Westerkerk Amsterdam de Open Call Nieuwe Aarde: verbeeld je visioen.

Gaan we straks terug naar ‘normaal’, of komt er een wereld die ‘anders’ is? En zo ja, hoe ziet dat ‘anders’ er dan uit? Hoe verbeeld je als kunstenaar die nieuwe aarde, en wellicht ook de nieuwe hemel.

We ontwikkelden de website nieuweaarde.nu en deelden de open call op onze social media kanalen. Ruim 260 kunstenaars reageerden op de oproep. Merlijn Twaalfhoven maakte deel uit van de curerende commissie. Deze commissie selecteerde tientallen inzendingen voor online presentatie, toen corona een fysieke tentoonstelling onmogelijk maakte.

Van 31 oktober t/m 16 december waren de 12 meest spannende, inspirerende en bijzondere kunstwerken live voor publiek te bewonderen in de tentoonstelling NIEUWE AARDE: 12 visioenen in de Westerkerk Amsterdam.

Met deze zeer afwisselende tentoonstelling wilden we graag de bezoekers (1556 in totaal) in het hart raken, confronteren, inspireren en bemoedigen.

Ook lieten we met Nieuwe Aarde zien welke belangrijke bijdrage kunst kan leveren aan een samenleving in tijden van verandering.

Het project werd door veel verschillende media opgepakt. Het was zelfs een item in het NOS 8 uur Journaal.

Bij de opening hield Merlijn een toespraak. Verder organiseerden we onder andere lunchbijeenkomsten en een werkavond 'Op weg naar een nieuwe aarde'. Door corona konden helaas niet alle activiteiten doorgaan. De lunchbijeenkomst op 2 december trok ongeveer 30 bezoekers.

In 2021 komt er een vervolg: een serie van 6 online masterclasses waarin de kunstenaars van het project Nieuwe Aarde hun aanpak en inzichten delen met veranderaars en duurzaamheidsprofessionals, in samenwerking met Het Veerhuis.

Website & artikelen: WhatArtCanDo.org

Een plek waarin we de meest impactvolle en spannende kunstprojecten presenteren bij mensen die aan de grote uitdagingen van nu werken,

zoals bij de VN, overheden, organisatoren van conferenties en redacties van vaktijdschriften.

Zo brengen we kunstkracht op de radar van mensen die toegang hebben tot de complexe systemen van onze wereld.

Tijdens de conferentie van Museum Next en tijdens Arts for Climate Change werd What Art Can Do.org gelanceerd.

Artikelen en mediaoptredens

We konden in 2020 regelmatig in opiniestukken, artikelen en mediaoptredens de visie van The Turn Club uitdragen. De grote uitdaging hierbij is een actuele invalshoek, een link tussen de samenleving en creatieve veranderkracht. Zo heeft Merlijn dit bijvoorbeeld voorjaar opiniestukken in het NRC, Dagblad van het Noorden, het Brabants Dagblad en De Stentor geschreven en publiceerde Klaas Burger een artikel dat door 250 creatieven in Brabant is ondertekend en verscheen in het Eindhovens Dagblad en De Stentor.

Zie PR en marketing

2.3 VERBINDEN van creatieven aan maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven

Academie voor Onzekerheidsvaardigheid

In de coronatijd zijn we een Academie voor Onzekerheidsvaardigheid gestart. Een online school waarmee kunstenaars met scholieren, studenten en publiek het idee van onzekerheidsvaardigheid bespreken, onderzoeken en vormgeven. Na een enthousiast ontvangst van de eerste pilot-sessies besloten we de Academie voor Onzekerheidsvaardigheid voort te zetten en door te ontwikkelen. Op deze manier kunnen we ook de contacten met middelbaar en hoger onderwijs versterken en een breed en jong publiek aanspreken en actief betrekken bij wat we doen. Ons idee leidde naast contacten met scholen en docenten ook tot verzoeken vanuit Rijkswaterstaat, Gemeente Almere en het Ministerie van BZK en mediaoptredens bij VPRO televisie en radio 1. We geloven daarom dat dit initiatief een centrale rol kan gaan spelen bij het uitdragen van onze visie, het betrekken van groepen mensen van buiten de kunst- en cultuurwereld en het verbinden van onze leden aan organisaties.

In 2021 willen we de Academie verder ontwikkelen en tientallen kunstenaars verbinden aan scholen, hogescholen en organisaties.

TurnLabs

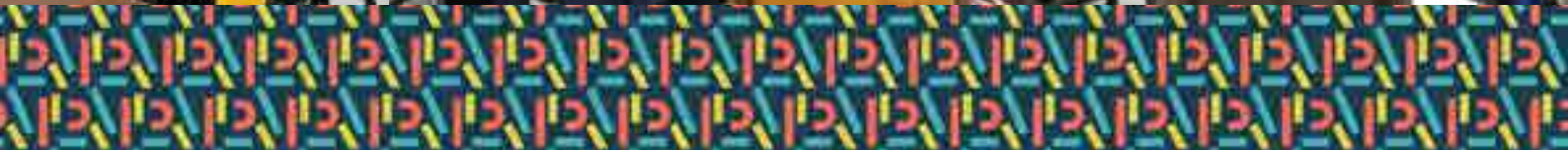
De afgelopen jaren hebben we veel ervaring opgedaan met het, in kleine groepen (8-12 creatieven), werken aan nieuwe ideeën rondom een maatschappelijk thema's. We hebben een uitgebreide methodiek ontwikkeld waarin de TurnLab deelnemers hun onderzoeksvragen aanscherpen, hun ideaalbeeld inzichtelijk maken en partnerorganisaties betrekken bij het ontwikkelproces. De TurnLabs zijn daarmee een tastbare vertaling van onze idealen:

- deelnemers vinden ruimte en commitment om hun idealen vorm te geven
- we maken inspirerende ideeën zichtbaar
- we verbinden creatieven met organisaties, zodat zij meer impact kunnen maken

TurnLab Stil de Tijd I en II

Creatieve makers ontwikkelden de afgelopen twee jaar nieuwe ideeën, projecten en plannen waarin ouderen en mensen met dementie een actieve rol spelen. Zo maken zij niet alleen de complexiteit en tragiek, maar ook de rijkdom en schoonheid van dementie en deze levensfase toegankelijk.

TurnLab In Our Nature

In het TurnLab In Our Nature werken creatieve en ondernemende makers, ontwerpers en kunstenaars met verbeeldingskracht, lef en samenwerkingsgeest aan nieuwe ideeën, artistieke projecten en heldere plannen waarmee de schoonheid en kracht van de natuur voelbaar wordt.

TurnLab Vocaal Leiderschap

In dit TurnLab ontwikkelen we ideeën en plannen die koren door de coronatijd helpen en daarbij nieuwe verbindingen leggen met hun (natuurlijke) omgeving. Kan samen zingen de relatie tussen mens en natuur versterken?

We hebben dit Lab ontwikkeld en voorbereid, maar we hebben het helaas uit moeten stellen vanwege de Covid-19 maatregelen.

TurnLab Praktisch Idealisme

Wat kunnen we NU doen om het Nederland na Corona mooier, eerlijker en schoner te laten zijn? Hoe zetten we onze idealen in om werkelijk het verschil te maken?

Hoe pakken activistische kunstenaars dit aan?

Een programma van vier online/offline ontmoetingen waarin we de aanpak en methodes van drie artistieke activisten delen.

TurnLab Kwartiermakers

Na drie jaar hoofdzakelijk vanuit Amsterdam te hebben gewerkt, bieden we nu een heldere vorm

voor een lokale Turn Club waarin we maandelijks samenkomen om plannen te delen, te leren van ervaringen en projecten, contacten te leggen en samen te eten.

[Doel voor 2021: Drie TurnLabs verwezenlijken.](#)

Leertrajecten & stages

In Januari en februari hebben we binnen Fair Future Generators twee deelnemers begeleid bij hun samenwerkingproject rondom muziek en klimaatactie. Door o.a. de corona-pandemie is dit niet afgerond.

In oktober 2020 is Luna Smit een onderzoeksstage rondom community-building gestart vanuit Master Social Work van de Hogeschool Utrecht.

Sociaal Creatieve Raad

Merlijn was één van de initiatiefnemers van De Sociaal Creatieve Raad, een raad van vijftig vertegenwoordigers van diverse maatschappelijke netwerken die hun krachten bundelen om samen met kunstenaars en ontwerpers onze samenleving vorm te geven na coronatijd. Op 29 juni 2020 is de SCR opgericht. De Raad werd o.a. gepresenteerd tijdens de Dutch Design Week.

De leden van Sociaal Creatieve Raad zorgen voor impact op maatschappelijke vraagstukken door het aanjagen en begeleiden van samenwerkingen tussen betrokkenen en creatieve makers.

“TurnLab zorgde
voor terugkerende
reflectie, kritische
vragen van andere
deelnemers die je
op scherp zetten,
en om in beweging
te blijven”

deelnemer TurnLab Stil de Tijd

3. OPBOUW NETWERK VOOR ONTWIKKELEN VAN NIEUWE PROJECTEN OP LANGERE TERMIJN

Wij zoeken aansluiting bij andere groepen en netwerken om onze visie te verbinden aan een breed gedragen toekomstbeeld voor de samenleving. De Corona crisis heeft een versnelling gebracht in een proces van bezinning en gesprek waarin we ons de vraag willen stellen: wat is een goede samenleving? En: hoe kunnen kunstenaars en creatieven die vraag naar plekken brengen die in verandering zijn?

Bij de actieve netwerken waar we aan deelnemen staat de aanpak van maatschappelijke vraagstukken centraal. Deze netwerken zien wij als een belangrijke ondergrond voor onze volgende stap met de volgende uitdagingen:

- 1. Visie:** wat kan een verbindend, hoopgevend en activerend verhaal zijn dat ons, burgers richting kan geven voor de toekomst?
- 2. Activiteiten:** hoe verbinden we de ideeën, daadkracht en praktische vaardigheden van creatieve veranderaars aan de kennis, ervaring en netwerk van professionals in bepaalde vakgebieden?
- 3. Leden:** hoe kunnen we onze leden aansluiting bieden bij een brede beweging van creatieve veranderaars?

In de volgende netwerken zijn we op dit moment actief om nadere samenwerking te onderzoeken en de ontwikkeling van nieuwe projecten aan te jagen:

Werkgroep Nieuwe Narratieven

Beraad voor verbinding tussen zorg en welzijn op weg naar een groot, lonkend toekomstperspectief. Met o.a. Bert Visser ([Brabant Zorg](#)), Dorine van Norren, Fred uit 't Broek, Carin Cuijpers ([Geluku BV](#)), John Huige, Margriet de Jager ([Alles is gezondheid](#)), Henk Jan Laats ([Academie Minerva](#)), Peter Melis, Jan Hille Noordhof, Wim Oolbekkink ([SDG house Zonheuvel](#)), Crelis Rammelt, Helene van der Vloed ([Triocare](#)), Herman van Wietmarschen ([Louis Bolk Instituut](#))

Burgerberaad & democratische vernieuwing

Merlijn nam deel aan werksessies met o.a. Bert Blase, Eva Rovers, Jelmer Mommers e.a.

Nederland Na Corona

Werkgroep ter voorbereiding van ontwikkelingsprogramma voor strategen bij de overheid met Harm Jong (Ministerie BZK), Tessa Cramer (Lector Fontys Hogeschool), Hylke Sauvage (Ministerie BZK), en Piera Fehres (Brabant Kennis).

Toekomst van Nederland

Met o.a. Leonie van der Steen ([Squarewise](#)), Jos de Blok ([Buurtzorg](#)), Frans Bakker (politie), Martine Verweij ([greenbridges.nl](#)), Frank Heckman, Leo van der Vlist (Nederlands Centrum voor Inheemse Volken), Frans de Waard, Sonne Copijn ([bijen-en-bedrijf.nl](#)), Pallas Agterberg ([Alliander](#)), Digna De Bruin ([derechtmakers.nl](#)).

De Transitomotor

Merlijn nam deel aan 5 werksessies georganiseerd door Studio Drift.

Gaia-circle Nederland

Deelname aan case-clinic van Iona Stichting samen met o.a. vertegenwoordigers van NIVOZ (Nederlands Instituut voor Onderwijs en Opvoedingszaken), NCIV (Nederlands Centrum voor Inheemse Volken) Bildung Academie, Louis Bolk instituut en anderen.

Collectief voor Imperfectie

Samen met Stichting [Vitamine Z](#), [NEWConnective](#), [Humanistisch Verbond](#), [3310 - School for Millennials](#), [Careerwise](#), [De Kwekerij](#), [Nationale Denktank](#), [Thrive Amsterdam](#) delen we exposure, publiek, kennis en ervaring. Een initiatief van Turnado Simon Kastens.

4. PR EN MARKETING

Leden

In 2019 steeg het aantal leden van 375 naar 460. Eind 2020 waren het er 600.

Nieuwe leden melden zich aan nadat ze door een bekende zijn uitgenodigd bij een activiteit, of via social media onze events zien aangekondigd. Veel mensen komen eerst naar een bijeenkomst alvorens zich aan te melden als lid. We zijn tevreden over het type mensen dat zich aanmeldt als lid. De meeste leden zijn zelfstandig werkzaam en hebben ervaring in de culturele wereld en daarbuiten. Men zoekt duidelijk aansluiting rondom een gedeeld gedachtegoed, heeft vaak behoefte aan meer zichtbaarheid en zoekt samenwerking.

Doel voor 2021: gestage groei van (actieve) leden, waarbij we dit jaar inzetten om elk lid ook persoonlijk welkom te heten en wegwijs te maken.

Communicatie

Kern van onze communicatie is het zichtbaar maken van onze visie en de ideeën en daden van onze leden. De externe communicatie krijgt daarom veel aandacht en wordt versterkt door het feit dat wij inspiratie en activatie altijd samen laten gaan. Onze boodschappen zijn altijd vergezeld van een oproep om mee te doen of betrokken te raken. Zo zorgen we ervoor dat:

- we toegankelijk zijn. We zijn geen afgesloten collectief van ervaren makers, maar een club waar je aan bij kunt dragen.
- het duidelijk is hoezeer kunst een mindset is, en dat je alle mogelijke maatschappelijke vraagstukken dus met die mindset kan benaderen.
- we ons onderscheiden van cultuuraanbieders of journalistieke platforms die een passief publiek aanspreken.

We bouwen betrokkenheid via een achterban van bezoekers, lezers van de nieuwsbrief en volgers op social media. Het aantal abonnees op de wekelijkse nieuwsbrief steeg in 2020 van 2017 naar 2600. De TurnWeekly zien we als belangrijkste manier om betrokkenheid op te

bouwen. Facebook en LinkedIn kennen een groter bereik en onderhouden we actief door inspiratie en informatie te delen.

Doel voor 2021: groei in aantal TurnWeekly abonnees naar 3500, o.a. door actief geïnteresseerden op events en via Facebook uit te nodigen voor de Weekly. Daarnaast gaan we ons adressenbestand verder differentiëren rondom groepen en projecten zodat we ook gerichte contacten kunnen onderhouden met onze achterban.

Groei in aantal Facebook-volgers van 2000 naar 3000 door meer dan wekelijks goede kwaliteit artikelen en informatie te delen. Daarnaast wordt met name LinkedIn dit jaar flink geïntensiveerd.

Partnerschappen op communicatiegebied

Het werken vanuit partnerschap op communicatiegebied heeft zich het afgelopen jaar verder ontwikkeld. Zo werken we met het Klimaatmuseum aan een oproep aan kunstenaars voor klimaatgerelateerde projecten op Forteiland Pampus. En met het Bijbels museum werken we aan een oproep voor kunstenaars om “een nieuwe aarde” te verbeelden.

Doel voor 2021: verder ontwikkelen van toekomstige samenwerkingen. We zijn o.a. in gesprek met UN-Live, een event rondom de SDG's, met Leiden City of Science 2022 en met Floriade 2022.

Community Platform

Naast de statische website waar alle informatie over onze visie en activiteiten te vinden is, werken we aan een nieuw online platform waarop de actieve leden hun vraag, aanbod, ideeën en uitnodigingen delen. Op deze manier krijgen leden meer regie en zichtbaarheid onderling, en is er voor het team mogelijk om initiatieven en ideeën te laten groeien zonder zelf alle details te coördineren.

Doel voor 2021: tenminste 100 actieve leden die via het community platform hun aanbod en vraag delen.

Trouw

De zintuigen van Merlijn Twaalfhoven

Componist Merlijn Twaalfhoven: Ik hoop dat mensen uit de kast komen met hun idealen

Merlijn Twaalfhoven. Beeld Patrick Poet

DAGBLAD NOORDEN

VOORPAGINA MET BINNEN

Opinie: Laa

Merlijn Twaalfhoven - 11 n

nrc

Interview

'Nu kan juist de mindset van een kunstenaar helpen'

Wat maakt het leven de moeite waard? Merlijn Twaalfhoven (44) is componist. Zijn muziekstukken worden vaak opgevoerd in de openbare ruimte, waar hij ook optreedt. En is niet gestructureerd, zoals deze tijd dat door de coronacrisis ook niet meer is.

Optha Fama 3 april 2020 14:55 7 minuten

de Volkskrant

Merlijn Twaalfhoven pleit voor radicale omslag: 'Haal de kunst van het podium'

Merlijn Twaalfhoven: 'Laten we het nog zo gekken: de kunst van het podium. Het is de kunst van het podium. Het is de kunst van het podium.'

Media

Onze kracht ligt bij verdiepende verhalen. We onderhouden actief onze contacten bij de diverse media om zo ruimte te krijgen voor de achterliggende verhalen.

Krant - opiniestukken

NRC: Een onzekere toekomst? Leer van Kunstenaars!

Brabants Dagblad:

26 maart: Welke toekomst willen we eigenlijk? (ook op joop.nl)

6 juli 2020: Wat is écht van waarde? (ook op joop.nl)

24 november: De VN staat op zijn verjaardag in de kou (ook op joop.nl).

Dagblad van het Noorden:

26 maart: Deze tijd geeft ons de kans de samenleving anders te bekijken. Welke toekomst willen we eigenlijk?

6 mei: Klaas Burger, Merlijn Twaalfhoven e.a.: Coronacrisis zorgt voor herontdekking van creativiteit.

18 juni: Laat oude geloof in welvaart los

11 november: Opinie: Laat jarige VN niet in de kou staan.

De Stentor:

24 november: De VN staat op zijn verjaardag in de kou.

Interviews

NRC: Nu kan juist de mindset van een kunstenaar helpen. Lees het artikel

Interview Trouw: Componist Merlijn Twaalfhoven: Ik hoop dat mensen uit de kast komen met hun idealen. Lees het artikel

Interview Leeuwarder courant & Dagblad van het Noorden:

24 mei: In Wapserveen opgegroeide componist Merlijn van Twaalfhoven: 'Ik wil kunnen zeggen: ik ben in het diepe gesprongen'.

Televisie

Optreden Marjolijn van Heemstra en Merlijn Twaalfhoven bij **Vpro's Mondo:** Bekijk de uitzending

Tegenlicht Meetup Pakhuis de Zwijger: Bekijk de uitzending

Radio

Radio 4: 19 maart Merlijn met pleidooi voor creatieve actie tijdens de lockdown.

Luister naar het interview

Radio 1: 14 mei Merlijn live op radio 1 te gast bij Vpro's Nooit Meer Slapen. Luister naar de uitzending

Radio Bloemendaal: Hemelse Modder op 15 november

Podcast

7 april: Corona Keukencast

20 december: Alle Tijd van de Wereld met Bruno van den Elshout, Joke Hermesen en Merlijn Twaalfhoven.

Tijdschriften- interviews

Logon - Verblijven in het niet weten

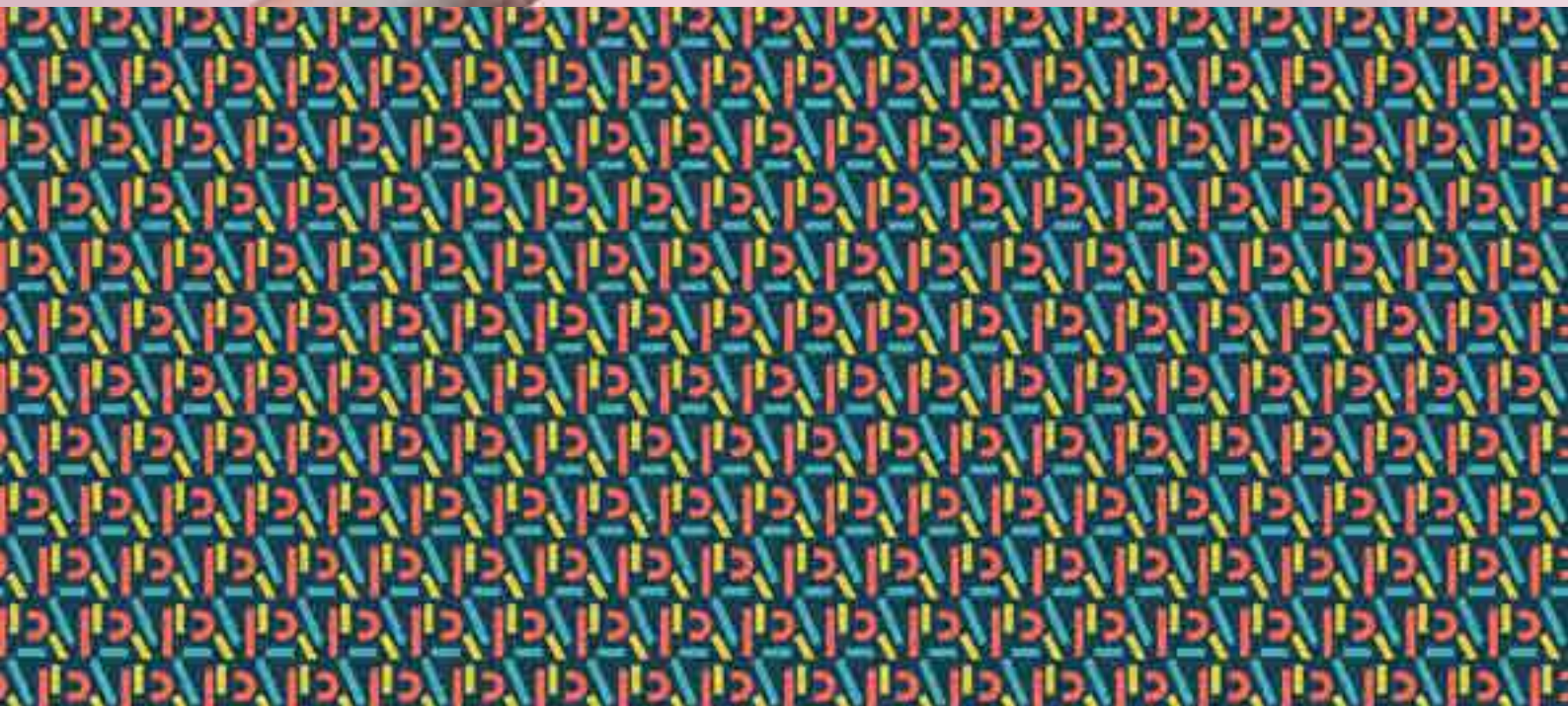
Vruchtbare aarde - interview

De Linker Wang - The Turn Club wil omslag maken naar nieuwe samenleving

Arco**Boek**

Het is aan ons merlijntwaalfhoven.com/hetisaanons

5. BUDGET EN FINANCIËN

We zijn een non-profit organisatie, gericht op het maken van impact en het groeien van de waarde die we bieden aan de samenleving.

We houden de kosten zo laag mogelijk. De voornaamste kosten van The Turn Club bestaan uit honoraria en personele lasten. De materiële lasten zijn minimaal. De activiteiten van The Turn Club worden zo goed als kostendekkend geproduceerd, d.w.z. gedekt door de inkomsten van de activiteit.

Om de kosten te dekken bouwen we aan een mix inkomstenbronnen:

1. Eigen bijdrage deelnemers aan bijeenkomsten, activiteiten en events. Deelnemers aan activiteiten, workshops en bijeenkomsten betalen een bijdragen waarmee we de productiekosten van deze activiteiten zoveel mogelijk dekken.
2. Matchingsfee & events. We rekenen een fee van 15% voor succesvolle matches tussen opdrachtgevers en leden. Ook begeleiden en organiseren we opdrachten van organisaties waarmee we een deel van de personele lasten dekken.
3. Financiering van de TurnLabs. Elk TurnLab wordt gedragen door funding die afkomstig kan zijn van (lokale) fondsen of organisaties aangevuld met een eigen bijdrage van de deelnemers. Halverwege de Labs vindt

daarnaast ook een fase van matchmaking plaats en wordt extra financiering gezocht voor de projecten die in de Turnlabs worden ontwikkeld.

4. Financiering van nieuwe projecten en activiteiten. Nieuwe projecten en activiteiten zullen hun eigen financieringsmix kennen. Met financiële middelen deels van de opdrachtgever/samenwerkingspartner, deels van deelnemers, deels van fondsbijdragen
5. Donateurs. Sinds voorjaar 2018 vragen we onze achterban, onze Turnleden, een maandelijkse donatie. We hebben op dit moment 43 donateurs die samen maandelijks ongeveer €300,- inbrengen.

Fondsen en subsidies

In 2020 hebben we financiële bijdragen ontvangen van de volgende fondsen:

- [Stichting DOEN](#)
- [Elise Mathilde fonds](#)
- [Iona Fonds](#)
- [AFK](#)
- [FCP](#)
- [VSB fonds](#)
- [ZOZ fonds](#) (Prins Bernhard Cultuurfonds)
- [Prins Bernhard Cultuurfonds, Noord Holland](#)

“Wie de schoonheid
van iets ziet, wil
er ook echt voor
zorgen.”

Merlijn Twaalfhoven

6. VISIE OP 2021 EN VERDER

Wij maken een Turn naar een bloeizame en rechtvaardige wereld.
In onszelf, in onze omgeving en als samenleving.

Wat er voor nodig is: Door een helder visioen van wat een goede wereld is en een scherpe analyse van wat ons tegenhoudt om dat te bereiken, maken we een plan van aanpak waarmee kunstenaars en creatieven het verschil kunnen maken en concrete stappen zetten naar een bloeizame en rechtvaardige wereld.

Daarom is onze vraag voor 2021: hoe zorgen we ervoor dat deze ambitie ook écht leidt tot tastbare verandering?

Met andere woorden: Hoe verbinden we datgene wat we goed kunnen aan plekken waar het heel hard nodig is?

Je zou kunnen zeggen: Er is nu geen focus binnen alle activiteiten van The Turn Club.

Dat is aan de ene kant juist goed: wij verbinden immers vraagstukken, vertellen grote verhalen, scheppen ruimte voor verbeelding etcetera. Maar anderzijds is het ook een probleem: we stralen niet de urgentie uit die we wél voelen. We lossen niet heel duidelijk een afgebakend probleem op. En we bieden als organisatie onze Turnado's en achterban (te)veel verschillende mogelijkheden en telkens andere opties om actief te worden.

Dus, anders geformuleerd: Hoe vinden we urgentie en focus zonder onze verbindende idealen los te laten?

1. Welke droom zien we voor ons?

In elke wijk, dorp of buurt werken mensen samen aan een goede wereld. Wat een goede wereld is, ervaar je doordat je ziet hoe alles verbonden is. Je waardeert de verschillen tussen mensen omdat je ziet hoe iedereen iets goed kan en vanuit een eigen kwaliteit inbrengt. Je waardeert de buurt omdat je je niet alleen een inwoner, maar ook een mede eigenaar voelt. Iedereen draagt immers

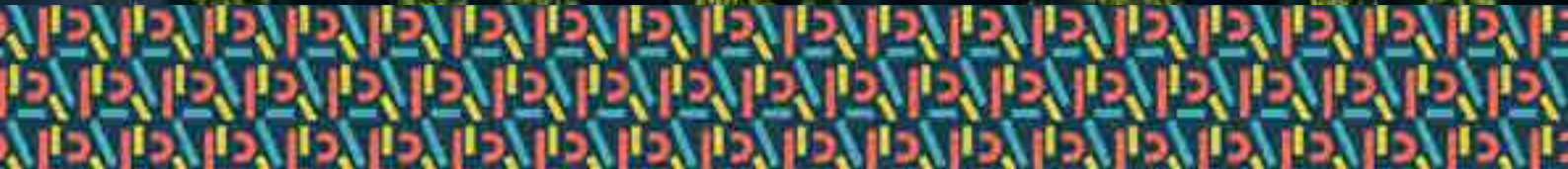
bij. En je vindt elkaar rondom activiteiten zoals het onderhouden van tuinen, het repareren van kleding en spullen, het zelf of samen bouwen aan je huis, sport en cultuur, het verbouwen van voedsel en het houden van kippen.

Hier is tijd voor. Mensen zijn namelijk minder gaan werken omdat ze ook minder geld nodig hebben. Er is een gegarandeerd inkomen dat aan ieder bestaanszekerheid biedt. Meer voedsel komt uit eigen tuin of bij de boer in de buurt en is daarmee gezond en betaalbaar. Je hebt geen energiekosten meer dankzij gedeelde duurzame opwekking en door te klussen in huis is wonen minder duur. Een deel van de gemeentebelasting is beschikbaar voor onderhoud en ontwikkeling van openbare ruimten waaronder het planten van voedselbossen en pluktuinen en het verwerken en hergebruiken van afval, zoals composteren. Rondom het besteden van deze budgetten zijn democratische structuren ontstaan die doorwerken op gemeente en regio-niveau waaraan burgers door middel van loting meedoen.

Het effect is dat mensen minder eenzaam zijn, meer buiten zijn, meer bewegen. Zij ervaren meer waarde rondom spullen, kleding en hun voedsel en voelen zich betrokken bij het bestuur van dorp of stad. Grote, collectieve vraagstukken zoals het tegengaan van klimaatopwarming en het verduurzamen van landbouw en industrie zijn inzichtelijk geworden doordat behalve de overheid ook het bedrijfsleven niet meer top-down georganiseerd is, maar wordt gedragen door de werknemers en betrokken burgers zelf. Dit mede-eigenaarschap is een vorm van vrijheid en wordt als een burgerrecht gezien.

Binnen deze structuren zijn creatieve mensen actief die dromen levend houden, nieuwe aanpak ontwerpen maar ook de inspiratie en ideeën van anderen overbrengen en losse plannen verbinden met elkaar.

Zo verenigt deze droom zowel nieuwe idealen als oude waarden: een duurzame wereld met minder ongelijkheid is niet langer een progressief idee, maar het resultaat van hechte sociale structuren, culturele eigenheid van buurt en regio, ruimte voor tradities en waardering voor landschap en natuur. Zo bieden juist ook conservatieve waarden een fundament voor dit visioen.

Het is geen utopie, maar een mogelijkheid. Dat onze wereld snel en ingrijpend zal veranderen staat vast. De immense problemen waar we nu voor staan, klimaatopwarming, uitputting van de bodem en ecologische degradatie, de onzekerheid over werk en inkomen door voortsnellende automatisering en toenemende ongelijkheid tussen rijk en arm, stellen ons immers voor urgente keuzes. Dat er een goede wereld mogelijk is, en dat we de weg daarheen zichtbaar en begaanbaar kunnen maken, is iets waar we beelden, verhalen en tastbare ervaringen voor nodig hebben. Hiervoor zijn praktisch idealisten nodig die met schoonheid, verbeeldingskracht en spel laten zien wat mogelijk is.

The Turn Club zet zich in om deze creatieve en artistieke verbeeldingskracht zichtbaar te maken, praktisch idealisten te verbinden met elkaar en een kunstenaarsmindset binnen te brengen op al die plekken in de samenleving die nu aan het veranderen zijn.

We vragen creatief en artistiek Nederland: Sluit je aan, deel onze droom en bouw mee aan de beste wereld die we onze kleinkinderen kunnen bieden.

2. Wat houdt ons – als samenleving - nu tegen?

We zien dat idealen vaak in belangenverenigingen, actiegroepen of meer traditionele verbanden zoals een kerk of vereniging zijn ingekaderd. Zo is er een kakofonie van issues, goede doelen en idealen die strijden om aandacht. Het lijkt of er tal van belangen tegengesteld zijn – terwijl er over een vergezicht (een goede wereld voor onze kleinkinderen) wel degelijk veel overeenstemming bestaat.

Kunst en cultuur heeft nu een eigen plek in de samenleving. Er zijn zeer veel koren, fanfareorkesten of toneelverenigingen aan de ene kant en schouwburgen, musea en professionele kunstenaars en gezelschappen aan de andere kant. Zij functioneren zelfstandig, hebben hun eigen circuits en achterban en moeten vaak vechten voor hun bestaan. Ze vertegenwoordigen een grote waarde maar slagen er vaak niet in om met hun werk de hardnekkige structuren waarin de samenleving vastzit te doorbreken of hun verhalen niet te laten overstemmen door de kakofonie van media, commercie en vermaak.

3. Wat wij – als Turn Club – kunnen doen (missie)

Wij geloven dat kunst haar verbindende, verhalende en scheppende kracht in kan zetten om het verweesde en versnipperde idealisme in de samenleving samen te brengen tot een hoopvol en aantrekkelijk verhaal waar een overgrote meerderheid van de mensen in geloven kan.

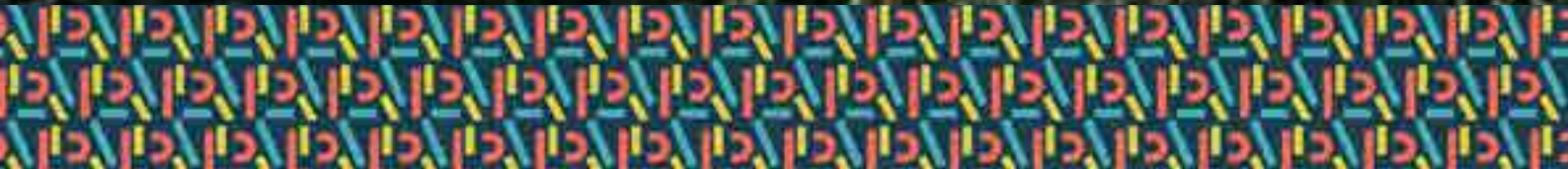
Daarvoor zijn drie dingen nodig:

Door kunstenaars, creatieven en cultuurprofessionals een helder en urgent beeld te bieden van hun rol in de samenleving, geven we hen een helder perspectief op hun rol in de wereld, en de noodzaak om creatieve kracht te bundelen. Door het tonen en delen van kunstkracht bij urgente vraagstukken, wordt deze rol ook zichtbaar en begrijpelijk voor de samenleving als geheel. Door te zorgen dat dit ideaal ook iets is waar je van kunt leven, kunnen deze creatieven ook daadwerkelijk een turn maken en maatschappelijke impact centraal zetten in hun leven.

Wat The Turn Club wil doen is dus:

1. Laten zien wat kunstkracht doet in de samenleving en hoe groen & eerlijk (duurzaam & sociaal) samenhangt.
2. Praktisch idealisten, creatieve veranderaars en kunstenaars verbinden met elkaar, samenwerking stimuleren en nieuwe ideeën aanjagen.
3. Een weg banen naar nieuwe opdrachtgevers, inkomstenbronnen en verdienmodellen.

4. Hoe zorgen we NU dat we naar die droom op weg gaan en op koers blijven? (onze strategie)

1. We laten zien wat kunstkracht doet in de samenleving en hoe groen & eerlijk (duurzaam & sociaal) samenhangt.

Wekelijks delen we inspirerende voorbeelden van kunstkracht in de samenleving.
[Schrijf je hier in voor de Turn Weekly.](#)

Merlijn schreef het boek: 'Het is aan ons, waarom we de kunstenaar in onszelf nodig hebben om de wereld te redden'.
[Lees hier meer over het boek.](#)

We spreken op conferenties, geven workshops, lezingen en trainingen.
 Zie voor openbare activiteiten de [agenda](#).

Op het Engelstalige platform [Whatartcando.org](#) presenteren we voorbeelden van kunstkracht bij grote maatschappelijke transitie-thema's.

De Academie voor Onzekerheidsvaardigheid biedt lezingen, trainingen, workshops voor onderwijs en organisaties.

In de loop van 2021 presenteren we 'Het is aan ons' in theaters.
[Lees hier meer.](#)

I.s.m. het Oerol Festival, Stichting 2030 en de Landschapstriënnale Het Groene Woud ontwikkelen we "**De Tijdreis**" (werktitel): een audio-ervaring over tijd, energie en onze rol als voorouder.

2. Praktisch idealisten, creatieve veranderaars en kunstenaars verbinden met elkaar, samenwerking stimuleren en nieuwe ideeën aanjagen.

TurnLabs: een groep van ±10 makers verdiept zich in een afgebakend vraagstuk en ontwerpt nieuwe ideeën en projecten.

Werkgroepen: rondom bepaalde thema's komen Turnado's en verbinders uit een bepaald vakgebied maandelijks samen om te ontmoeten, leren en samenwerkingen te onderzoeken.

Locale Turn Clubs: maandelijkse bijeenkomsten waarin Turnado's in een stad, buurt of wijk elkaar helpen bij het ondernemen en ontwikkelen van creatieve acties en projecten die het verband versterken tussen groen & sociaal.

3. Een weg banen naar nieuwe opdrachtgevers, inkomstenbronnen en verdienmodellen.

Met de [Academie voor Onzekerheidsvaardigheid](#) bieden we lezingen, trainingen, workshops voor onderwijs en organisaties.

Wij nemen deel aan actieve netwerken die creatieve veranderkracht binnenbrengen bij organisaties, onderwijsinstellingen en overheden, met name:

[De Sociaal Creatieve Raad](#), opgericht door o.a. Turnado's Tabo Goudswaard en Merlijn Twaalfhoven (met Turnado's Suzanne Leclair, Tinkebell en Marjolijn van Heemstra)
 The Curiosophy Collective van Turnado Suzanne Leclair waarin verschillende Turnado's zoals Martijn Engelbregt, Marjolijn Zwakman en Mousari Jain deelnemen.

[Stichting 2030](#) van Turnado Jasper Visser, waarmee o.a. een festival in september mee wordt voorbereid.

[Weave The Future](#) van Turnado Karim Maarek.

7. DE STICHTING

Oprichter en artistiek leider van The Turn Club is Merlijn Twaalfhoven. Zakelijk Leider is Ellen Rass.

[Stichting La Vie Sur Terre](#) is de rechtspersoon achter The Turn Club en de projecten die daaraan verbonden zijn.

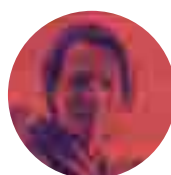
La Vie Sur Terre werd opgericht door Merlijn Twaalfhoven produceerde in afgelopen 19 jaar een grote hoeveelheid uiteenlopende (muzikale) projecten vaak op ongewone, indrukwekkende plekken. Een loods van een scheepswerf, de verlaten vliegbasis Soesterberg, in het ruim van een onderzeeër of de oude Domkerk. Niet zelden spelen de mensen ter plekke een grote rol. Bijvoorbeeld bij een collage van klassiek, jazz en improvisatie in de markthal van Bratislava, een concert vanaf de daken aan weerszijden van de bufferzone in Nicosia, een festival vanaf de afscheidingsmuur in Bethlehem. Kunst en het alledaagse leven versmelten dan met elkaar, een zeer uiteenlopend publiek wordt zo betrokken bij een zoektocht naar schoonheid en verwondering.

De stichting heeft de laatste paar jaar met het opzetten en ontwikkelen van The Turn Club een transformatie ondergaan. Na zoveel jaar projecten initiëren en produceren in dezelfde cyclus is de behoefte ontstaan aan het creëren van een bredere beweging, het delen van ervaring en het vergroten van de impact. Dit vraagt om een omslag in visie, identiteit maar ook in organisatie en financieringsvorm en -dynamiek.

The Turn Club wordt geleid door **Merlijn Twaalfhoven** (inhoudelijk) en **Ellen Rass** (Zakelijk). **Wouter Goedheer** verzorgt de directie van de stichting.

Het bestuur wordt gevormd door:

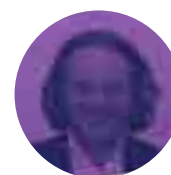
- **Natasja Van 't Westende**, (directeur Dancing of the Edge) - voorzitter
- **Eduard ter Schiphorst** - (directeur van Stichting Beeldende Kunst Amsterdam) - penningmeester
- **Emiel Barendsen**, adviseur kunst en cultuur - secretaris
- **Thomas Steiner**, voormalig directeur corporate identity Triodos Bank - lid

MERLIJN

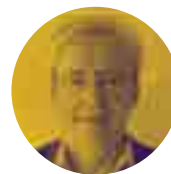
ELLEN

EMIEL

NATASJA

THOMAS

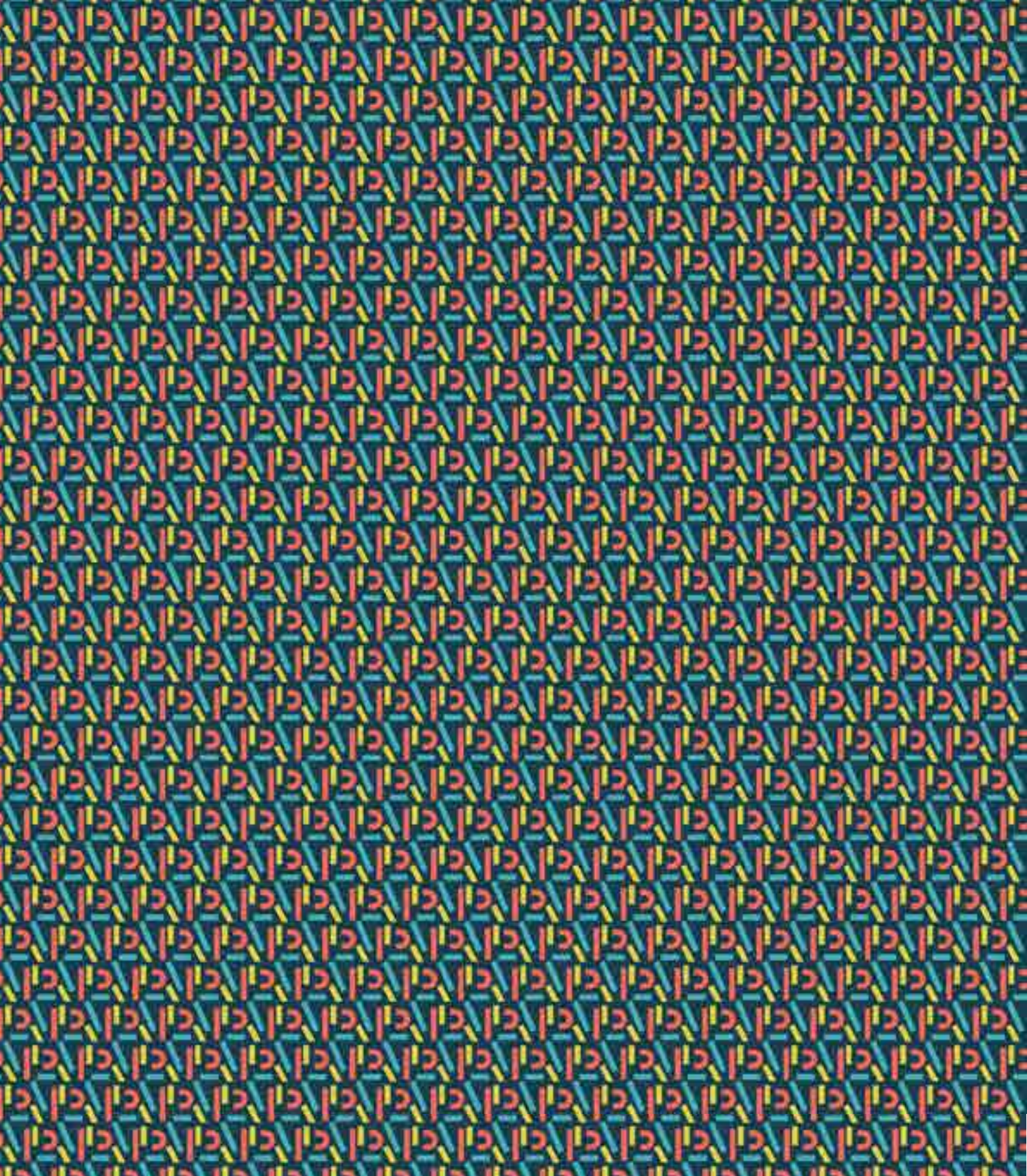

WOUTER

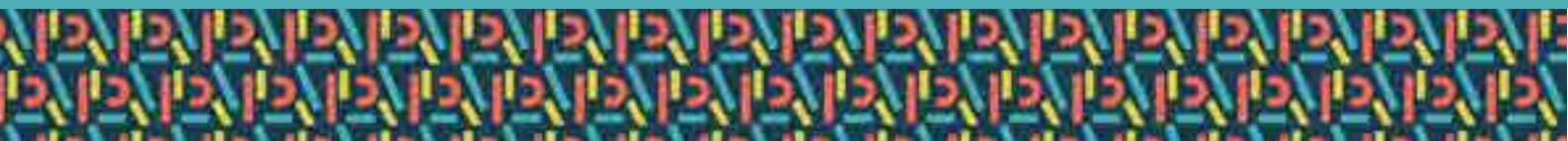
EDUARD

The Turn Club - Stichting La Vie Sur Terre
Nieuwe Keizersgracht 1A
1018 DR Amsterdam
www.turnclub.org

KvK 34157022
BTW nummer 809977072B01
IBAN NL43 TRIO 0198 5481 76

aflevering 1

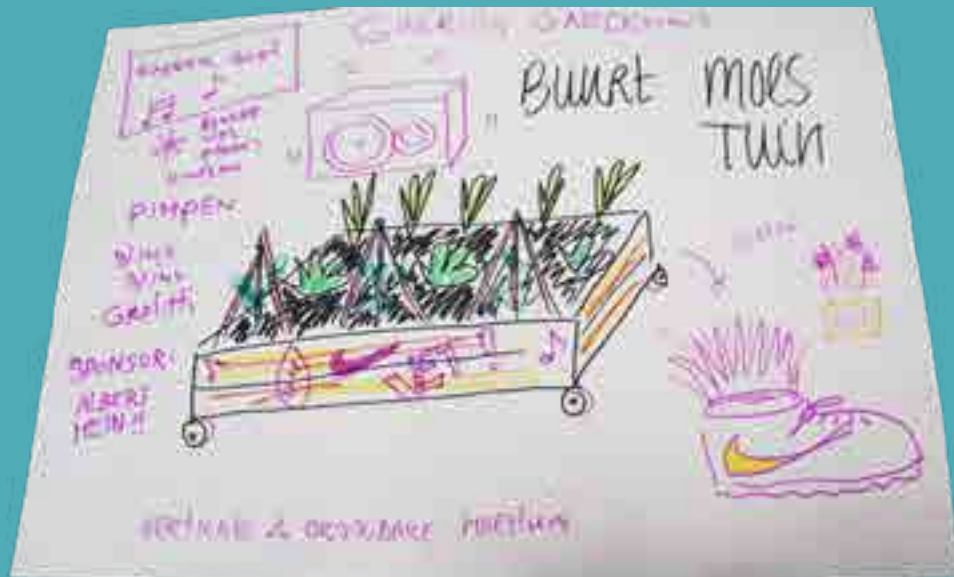
HET IS AAN ONS

Waarom we de kunstenaar
in ons land nodig hebben
en hoe we hem te redden

van der
Twaalfhoven

1. GEPIMPTE MOBIELE MOESTUINEN

Onder een dekentje liggen verse groente en fruit en het kopje van een kleine schildpad nieuwsgierig piepen. De mobiele moestuin voor de buurt staat klaar.

Context: Dankzij een moestuin weet je weer waar een tomaat vandaan komt. Maar hoe krijg je kinderen aan het schoffelen? Deze moestuin komt naar je toe. Hij staat op wielen en wordt steeds weer in een andere straat van de wijk neergezet

Maakidee: De opening van de mobiele moestuinen wordt gedaan door niemand minder dan een goedgebekte Boef. Met de pet achterstevoren en veel gesticuleren wordt de moestuin helemaal nieuw voor de kinderoegen neergezet. VET, COOL, SPICY...Allen naar de MOES! Daar gaan workshops aan vooraf. Rapper Boef maakt samen met kinderen raps over de rollende moestuin. Die moestuinbakken zijn met graffiti beschilderd en vol met bling gehangen. Kruiden kweken op vensterbank thuis kan ook in oude Nike sportschoenen!

09
januari

Keynote jaaropening en kort optreden
bij afsluiting van de HKU-dag, Tivoli
Vredenburg.
±500 bezoekers

16
januari

Panel-discussie muziek, idealisme
& ondernemerschap tijdens
Eurosonic-Noorderslag, Oosterpoort
Groningen.
±25 bezoekers

17
januari

WERKSESSIE
Ontmoeting koördirigenten en
natuurinitiatieven.
6 deelnemers

06
februari

12
februari

WORKSHOP
Kunstenaarsmindset HKU-
medewerkers en docenten, Utrecht
±20 deelnemers

17
februari

23
februari

WORKSHOP
Werk- en netwerkdag zang en
klimaatactie, Amsterdam.
±14 deelnemers

29
februari

INSPIRATIE
Schrikkel-dag-Turn event
Met workshops van Anne Gehring,
Mirjam Bemelmans en Merlijn
Twaalfhoven.
38 deelnemers

00
feb - nov

TURNLAB
TurnLab Stil de Tijd II:
5 projecten rondom het thema
dementie en ouder worden.
5 deelnemers

18
maart

WERKSESSIE
Online brainstorm- en inspiratiesessie
met het team van TEDxAmsterdam.

00
mrt-juni

OPEN CALL
Nieuwe Aarde i.s.m. Bijbels Museum
en Westerkerk Amsterdam.
Ruim 260 inzendingen

20
april

Uitgifte van zaden voor
Pollinators-zaai-event.
&
COLLEGE
Gastcollege bij Opleiding Artiëst aan
het Koning Willem 1 College

23
april

SESSIE
KOO- docenten kunstonderwijs Den
Haag - Merlijn Twaalfhoven.

24
april

COLLEGE
Gastcollege OSG Slingerland te
Drachten door Rutger Emmelkamp.

14
mei

Presentatie tijdens Vonketon (online
hackathon met ideeën voor de
toekomst)
&
COLLEGE
Gastcollege bij Rietveld College door
Achim Heine.

15
mei

COLLEGE
Gastcollege bij Koninklijke Visio
Onderwijs Grave door Anoeke Nuyens/
Maaïke Luttikhuis.

18
mei

COLLEGE
Gastcollege bij Rietveld Lyceum door
Sjoerd Wagenaar.

27
mei

Muzikale performance bij
online event van Rijkswaterstaat.
± 200 deelnemers
&
Sessie o.l.v. Merlijn voor strategen van
Gemeente Almere. ±20 deelnemers

29
mei

Muzikale performance ter
gelegenheid van afscheid van
directeur van Stichting Doen.
± 20 deelnemers

02
juni

COLLEGE

Gastcollege bij Opleiding Productie
Podiumkunsten AHK door Merlijn
Twaalfhoven.

04
juni

Presentatie onzekerheidsvaardigheid
bij online "Nederland na Corona-
event" Ministerie van BZK door Sjoerd
Wagenaar, Irene Fortuyn en Merlijn
Twaalfhoven.
±50 deelnemers

05
juni

WERKSESSIE

Online sessie "Spreekuur van het
Collectief voor imperfectie".
6 deelnemers

19
juni

Presentatie en online workshop
tijdens event "Nieuwe Narratieven"
van Brabant Zorg, vanaf Landgoed
Zonheuvel, Doorn.
±30 deelnemers

29
juni

00
jun - dec

TURNLAB

TurnLab In Our Nature: 5 projecten
rondom het mens en natuur.
6 deelnemers

01
juli

Keynote bij brainstormdag
samenwerking tussen huisvesting
(woningbouwvereniging Trudo)
en zorg (ziekenhuis Maxima MC),
Eindhoven.
±20 deelnemers

10
juli

12 min talk tijdens online
conferentie "What Matters Now".

00
juli - aug

Productie videoclip "Waartijd".

11
augustus

WORKSHOP

Onzekerheidsvaardigheid tijdens
jongerenweek op conferentieoord
Renova, Lage Vuursche.
±40 deelnemers.

25
augustus

00
augustus

Productie speciale audio-versie
"Waartijd" voor tentoonstelling
Klimaatmuseum, augustus.

01
september

11
september

Presentatie tijdens Expertmeeting
muziek & klimaat, theater kosmik,
Amersfoort.
±25 deelnemers

12
september

INSPIRATIE

Turn Dag Praktisch Idealisme
Met workshop van Douwe
van den Berg.
±20 deelnemers

17
september

INSPIRATIE

Dag van de jeugdpsychiatrie bij The
Turn Club.
±30 deelnemers

18
september

Presentatie en muzikaal experiment
tijdens conferentie Ned. Ver.
Systeemtherapie. Hilversum.
±300 deelnemers

23-25
september

COLLEGE
Gastcollege bij Studio Sieraad,
Sintlucas Antwerpen door Rutger
Emmekamp

25
september

WORKSHOP
Onzekerheidsvaardigheid tijdens
Springtij Forum, Terschelling.
25 deelnemers

25-26
september

Muzikaal experiment en reflectie
op onzekerheidsvaardigheid tijdens
Springtij Forum, Terschelling.
2 x 250 bezoekers.

23
oktober

24
oktober

30
oktober

Toespraak Merlijn op opening
expositie Nieuwe Aarde.
±30 bezoekers

00
okt - dec

EXPOSITIE
Nieuwe Aarde: 12 visioenen in de
Westerkerk Amsterdam.
1556 bezoekers

10
november

Online eindpresentatie
TurnLab Stil de Tijd

16
november

Nivoz - Presentatie Merlijn bij online
event "spelen met Rob Martens"

18
november

Culture Climate Campfire Session:
What Art Can Do for the Climate.
Lancering What Art Can Do door
Merlijn en Jasper Visser.

00
november

Lancering WhatArtCanDo.org tijdens
conferentie Museum Next.

21
november

Eindpresentatie TurnLab In Our
Nature in het bos bij Driebergen.

28
november

Online werkochtend zangpioniers
met o.a. Claron Mc Fadden.

02
december

Lunchbijeenkomst Nieuwe Aarde.
Merlijn Twaalfhoven in gesprek met
Pavèl van Houten en Judith Scholte &
Jet van Helbergen.

20
december

Radio uitzending 'Alle tijd van de
wereld' met Merlijn, Joke Hermesen en
Bruno van den Elshout.

2. HET HORRORBUFFET VAN HET UITVINDRESTAURANT

Dit is een experimenteel kooklaboratorium dat een themabuffet voor en door kinderen serveert.

Context: Kinderen zeggen snel dat iets vies is.

Natuurlijk kan je dan antwoorden: Hoe maak je dit eten dan lekkerder? Maar hoe zou het zijn om echt vies eten te maken...dat toch lekker smaakt?

Maakidee: In het kooklab verzinnen kinderen zelf de meest vieze en enge gerechten. Er is een kok die hen begeleidt om buitenissige ideeën in echte gerechten om te zetten. De zelfgemaakte menukaart klinkt vreselijk vies! Maar het is lekker en ook nog eens gezond. Familie en vriendjes worden uitgenodigd. Ze gaan in het kinderrestaurant aan een tafel zitten die geheel in het thema is versierd en de ober is natuurlijk een gebochelde enge man met een bloedbesmeurd schort.

Op de menukaart staan de gerechten uitgeschreven die niets aan de verbeelding overlaten: Gemummificeerde komkommer, broodje afgehakte vinger, bloedsoep met verse koeienogen en apenhersens, salamanderstaarten, de schubben van een giftige slang en vleermuiskeutels toe.

Door het jaar heen krijgt het buffet verschillende thematieken waardoor de creativiteit van kinderen wordt uitgedaagd om zelf toepasselijke namen te verzinnen. Misschien wel het Superhelden-buffet (ninjasaus en verhakkelde spidermanpasta, bevroren Olaf yoghurt...), Disco/Muziek-buffet, 007-buffet ...

3. THE HUNGER GAMES VOOR DE HELE WIJK DE BANNE

Een vijfkamp in een filmisch jasje. Vijf uitdagingen en wie wint, krijgt een coole prijs.

Context: Voortborduren op het idee van de discosoep en de challenge.

Maakidee: Een hele dag waardoor de hele buurt in het teken staat van gezond eten, hoe het eruit ziet en wat je ermee kan.

Challenges: (zie ook foto flipover op de volgende pagina)

1. KENNISTEST

Aan de hand van foto's raden wat fruit/groente het is.

2. (BLIND)PROEVENTEST

3. GEZOND EN VERS KOPEN OP BUDGET (voedingswaarde geeft pluspunten, toevoegingen minpunten, bonus voor ingrediënten die thuis liggen en eigenlijk weggegooid zouden worden)

4. MAALTIJD KOKEN

Met de ingrediënten van punt 3 kook je een lekkere maaltijd.

5. MAALTIJDENBUFFET MET EEN KINDERJURY

De lekkerste en gezondste maaltijd (met meest verzamelde punten) wint!

Prijs: Misschien wel een jaar lang gratis groente, fruit en tuinproducten?
Of een weekend Eurodisney. Naargelang waar de kinderen hun best voor willen doen (-:

Variant: ouder-en-kind-teams

Welke
groente/fruit
is dit

1

Volgers
wat is
dit ... ?

2

gezond/VERS kopen op
Budget

• voedings +
waarde
• koevoeding
etc -

bonus
voor
waste
food

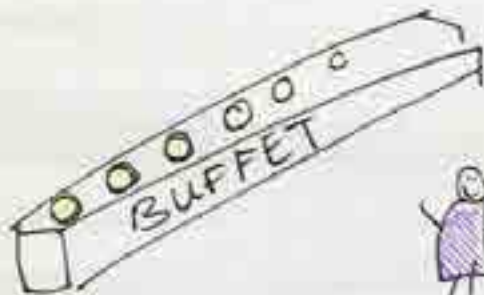
3

maaltijd koken met
ingrediënten

4

Buurt buffet met kind jury

5

Lekkerste maaltijd
gezondeste

krijgt ...

THE HUNGER GAMES

DE BARRE

23-25
september

COLLEGE
Gastcollege bij Studio Sieraad,
Sintlucas Antwerpen door Rutger
Emmekamp

25
september

WORKSHOP
Onzekerheidsvaardigheid tijdens
Springtij Forum, Terschelling.
25 deelnemers

25-26
september

Muzikaal experiment en reflectie
op onzekerheidsvaardigheid tijdens
Springtij Forum, Terschelling.
2 x 250 bezoekers.

23
oktober

24
oktober

30
oktober

Toespraak Merlijn op opening
expositie Nieuwe Aarde.
±30 bezoekers

00
okt - dec

EXPOSITIE
Nieuwe Aarde: 12 visioenen in de
Westerkerk Amsterdam.
1556 bezoekers

10
november

Online eindpresentatie
TurnLab Stil de Tijd

16
november

Nivoz - Presentatie Merlijn bij online
event "spelen met Rob Martens"

18
november

Culture Climate Campfire Session:
What Art Can Do for the Climate.
Lancering What Art Can Do door
Merlijn en Jasper Visser.

00
november

Lancering WhatArtCanDo.org tijdens
conferentie Museum Next.

21
november

Eindpresentatie TurnLab In Our
Nature in het bos bij Driebergen.

28
november

Online werkochtend zangpioniers
met o.a. Claron Mc Fadden.

02
december

Lunchbijeenkomst Nieuwe Aarde.
Merlijn Twaalfhoven in gesprek met
Pavèl van Houten en Judith Scholte &
Jet van Helbergen.

20
december

Radio uitzending 'Alle tijd van de
wereld' met Merlijn, Joke Hermesen en
Bruno van den Elshout.

